

IRINA ALICE = PACE F R NOBLETE

Corneliu Sofronie

*Un monstru zidit
Ca o Fiint
N-are constiint
Deci e... fericit*

Doamna Irina Alice Holdevici este un binecunoscut psihoterapeut. Sunt destule persoane care nu ezit s a firme cu convingere c este chiar cel mai bun, întregindu-i portretul prin aprecieri care fac referiri la profesionalismul s u des vârsit. Este sau nu real acest portret, asta doar timpul va hot rî, peste p rerile si orgoliile noastre subiective si efemere, mai ales într-o profesie în care orice succes este relativ si asezat pe nisipuri misc toare. În ceea ce ne priveste, referindu-ne doar la urma l sat posterit tii prin scris (adic prin c rti), vom remarca, totusi, c , din acest punct de vedere, contributia doamnei Holdevici este una modest : scrie cu *mâini de lut*: greoi, zgrumtuos, si cu un grad de originalitate redus. Asta prin comparatie cu lucr rile pe acelasi subiect ale doamnelor Iolanda Mitrofan si Mihaela Minulescu care au darul de a face psihoterapie chiar si din modul în care aseaz cuvintele pe hârtie: cu talent si pricepere.

Mult vreme imaginea doamnei Holdevici a fost perceput conform cu semnificatia prenumelor sale: Pace si Noblete. Pace si noblete în suflet si în spirit - iat Omul pe care si-l doreste orice psihoterapeut la sfârșitul sedintelor de psihoterapie, ca o carte de vizit pentru prestigiul s u.

Dar Nobletea doamnei Holdevici s-a pr busit ca un castel de nisip, odat cu interviul pe care considerata Prim Doamn a psihoterapiei românesti l-a dat publicatiei *Puterea*. Un interviu despre trecutul si prezentul Irinei Alice Holdevici. Un trecut stigmatizat de colaborarea cu fosta securitate ceausist si un prezent care naste câteva semne de întrebare.

Primul lucru care sare izbitor în ochi este fotografia pe care jurnalistii de la *Puterea au ales-o* pentru a prezenta publicului larg evenimente din viata reputatului psiholog. Un chip care degaj senin tate si lumin . Un chip care nu poate s nu ne

aminteasc , tocmai prin gradul de senin tate care eman din el, de cel al lui Nicolae Steinhardt. Solicitat de securitate pentru a colabora, Steinhardt si-a marturisit fr mânt rile sufletesti pricinuite de acest fapt tat lui s u. R spunsul b trânului p rinte a fost o adev rat lectie de înalt moral , acea moral pentru care Omul merit s fie numit o fiint superioar dotat cu constiint : *Dac accepti, fiule, vei avea zilele linistite si noptile agitate. Dac nu accepti, va fi invers...* Iar Nicolae Steinhardt nu a acceptat, preferând linistea noptilor ca o compensatie pentru agitata zilelor. O liniste moral din care ne-a r mas peste timp acel Chip Senin, ca o pild pentru frumusetea adânc a unit tii dintre Fapt si Gând.

Doamna Holdevici, în schimb, a acceptat. Iar noptile doamnei au fost cel puțin la fel de linistite precum ale lui Steinhardt, de vreme ce nimic din trecutul dumneaei nu a reusit, nu reuseste nici azi s -i afecteze lumina Chipului. Si nici senin tatea... Nicolae Steinhardt - senin pentru c a refuzat colaborarea, doamna Holdevici, la fel de senin , pentru c a acceptat-o. Cum bine spunea Stanislav Jerzy Lec: Cei doi catei ai mei/Sens si non-sens sunt identici/Îi recunosc doar dup cojoacele cu care îi îmbrac!...

Al doilea lucru care a socat în acest interviu a fost franchetea (sinceritate este un cuvânt moral si, deci, ar fi prea mult spus) cu care a recunoscut totul. C si-a turnat mentorul (profesorul Vladimir Gheorghiu). Dar si pe nevasta sa! Probabil c dac distinsa familie ar fi avut si un copil, la o vârst si într-o activitate care s prezinte interes pentru securitate, l-ar fi turnat si pe acesta. L-a turnat pe Ion Vulc nescu. Si-a turnat colege si a fost la rându-i turnat (sau, ca s parodiem o binecunoscut poezie: *E una care toarn mai bine decât mine?/Cu-atât mai bine t rii, si ei cu-atât mai bine*).

La o prim lectur sau la o lectur superficial , franchetea doamnei Holdevici pare o pagin desprins din *Peripetiile bravului soldat Svejk*. Doar cunoscutul personaj era dispus s m rturiseasc senin fapte de o gravitate exceptional pe care le-a comis, sub acoperirea unui act prin care a fost declarat tâmpit oficial (genial g selnita lui Jaroslav Hasek. Securitatea român folosea pentru astfel de acte spitalele de psihiatrie, recte, pe doctorul Gorgos; cu un umor amar, am putea spune despre r posatul medic: Avem si noi un Hasek! Iat -l pe Hasekul nostru!).

Dar o lectur mai serioas ne conduce si spre o alt variant . S fie oare acest interviu, pentru doamna Holdevici, un prilej de eliberare? E posibil ca faptele trecutului s -i fi pricinuit traume, iar prin acest interviu, cuprins de remusc ri, doamna Holdevici-un (foarte) bun psihoterapeut - s încerce mai mult decât o eliberare, un soi de autodesensibilizare prin confruntarea cu adev rul?

Sau aceasta este pur si simplu doamna Holdevici! Si dac aceasta este, atunci e normal s considere tot ce a f cut ca fiind fapte normale, o reactie de adaptare la conditiile pe care i le oferea societatea. Nu avea bani, avea rate la cas , i s-a oferit posibilitatea de a câstiga un ban (si spray-uri si alte chestiuni m runte dar ispititoare pentru acele vremuri!) si a acceptat f r s -si pun mari probleme de natur moral-existential , fiind ferm convins c nu face niciun r u. Desigur, un asemenea portret îi diminueaz foarte mult statura intelectual , dar, tot în cadrul acestui interviu, afirm , cu aceeași nonsalant , c dumneaei n-a fost niciodat si nu este nici acum, împotriva vreunui regim, c n-a f cut politic si c n-a avut parti-priuri cu nimeni.

Îns dac acesta este adev rul nu putem s nu ne întreb m: ce fel de psihoterapie face doamna Holdevici? Ce înțelege dânsa prin psihoterapie, la ce model de om se raporteaz , prin comparatie, de exemplu, cu Victor Frankl, care odat salvat din lag rene naziste a construit o scoal terapeutic de r sunet (logoterapia) bazat pe descoperirea Sensului existential? E nevoie, oare, ca în contextul unei psihoterapii s oferim (si) un model de Om? O cunostiint mai veche (care si ea a fost pe vremuri, ca si doamna Holdevici, un... am râț de agent), absolvent al unei facultati de stiinte exacte, cu preocup ri în domeniul cunoasterii si optimiz rii performantelor umane, a contactat-o (trimis fiind de un alt fost agent am râț) pentru a-i prezenta un model matematic complex de interventie psihoterapeutic . R spunsul doamnei Holdevici a fost: *Domnule C... este prea complicat pentru mine. Eu am metodele mele, dac reusesc bine, dac nu, nu. În fond nu trebuie s -i vindeci pe toti...* Si-atunci, vorba lui B iesu: *Unde e Sensul/Marele, bunul si densul?*

Si totusi... Am râțul agent de alt dat este ast zi general de securitate! Ge-ne-ral! Pân în 89 nu a f cut parte din structurile securit tii, a fost doar colaborator. Dup 89 din tot ce spune în interviu, singura leg tur cu SRI-ul const în activitatea didactic pe care a avut-o în cadrul Institutului National de Informatii

(unde a îndeplinit și funcția de decan). Dar dacă acestea sunt singurele fapte (de vitejie !?) ale dumneaei, atunci acordarea gradului de general aruncă pur și simplu în derizoriu cel mai important Serviciu Secret al României...

Însă noi mai știm un lucru: că Traian Băsescu acordă astfel de titluri, onoruri, decorații, grade doar ca o recompensă pentru servicii foarte importante, cu miză mare, pe care cei recompensați i le-au făcut... Ne întrebăm, firește, ce serviciu (secret) ar fi putut să-i facă Irina Alice Holdevici președintelui țării?

Ca o concluzie, doamna psihoterapiei românești (cum unii încă o numesc cu entuziasm), prin prenumele și prin renumele dânzei, așa cum rezultă acestea din interviul acordat publicației Puterea, ne învață că unitatea de măsură a păcii interioare este nobletea. Poți obține seninul nopților și pacea cu tine însuți cu noblete sau fără noblete. Doamna Irina Alice Holdevici a ales ultima variantă ...

Marele scriitor Nichita Stănescu face distincția dintre vin și păcat. Vina, scria Poetul, aparține adevărului. Păcatul - realului. Vina este întâmplătoare, accidentală și poate fi iertată. Păcatul se comite conștient, deliberat și cu necesitate. Și, în consecință, nu poate fi iertat.

Aceasta este dilema legată de doamna Irina Alice Holdevici: îi raportăm faptele la Adevăr sau la Real? Vorbim despre vin sau despre păcat?